

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

Prenent banys... de sol

—[Pensar que això serà una carretera de ca l' ample, que s' hi faràn unas torres del hú... y que no n' hi haurá cap de nostral!...

UN QUE 'S FA ENRERA

L notable escriptor francès L. XAVIER RICARD, partidari de las solucions regionalistas, es sens dupte qui més contribuí á inflar el catalanisme en la premsa francesa. Dels seus articles se 'n feu molt cas á l'altra banda del Pirineu, y á *La Veu de Catalunya* li faltava temps pera reproduhirlos íntegrament. Feyan la seva causa y no 'n deixava ni un. Al ferho tractava de ponderar la creixent importancia del catalanisme al extranger.—Vejin—venia á dir—lo que á Europa pensan de nosaltres.

Mr. Ricard va fer una visita á Barcelona al objecte d'estudiar de prop el catalanisme. De moment no 'l va veure prou bé y de aquí 'ls seus encomis incondicionals. Va fiarse massa de lo que li deyan. Pero han sobrevingut alguns fets á demostrarli que no li digueren tota la veritat, y com que 'ls fets tenen més eloqüencia que las paraulas, l'observació atenta d'aquests fets li ha servit pera ferse cárrech de la realitat y rectificar honradament las sevas opinions respecte al catalanisme, com ho fa en el següent article publicat en la Revista «L'EUROPEEN» de París, número de 5 de juliol y que reproduhim traduhit á la lletra, desafiant á *La Veu de Catalunya*, qu' en tanta estima tenia 'ls treballs de Mr. Ricard quan li eran propicis, á que reproduheixi també aquest, que té 'l mérit de ser ans que tot propici á la veritat.

Diu aixís:

EL CATALANISME Y LA CAMPANYA DE 'N CANALEJAS

Sento tenirho que dir, mes no conech res més intolerable que l' equívoc, y no denunciarlo desde 'l moment que un el nota, constituheix una complicitat de hipocresia y de mentida. Bé prou y massa he testimoniad las mevas simpatias envers el catalanisme, pera tenir el dret de dir tota la veritat; y fins crech que m' hi obliga 'l deber per lo que aspecta á mí mateix. Me sembla qu' en aquest moment el catalanisme 's deixa dominar y conduhir per una fracció qu' es inútil definir ab paraulas, desde 'l punt qu' ella mateixa 's defineix ab els seus actes. Si 'l catalanisme continúa deixantse empenyar y comprometre en demostracions com las que ha realisat ab motiu de la visita de 'n Canalejas á Barcelona, acabarà pera fer vacilar lasafeccions que ja s' havia fet sevas y pera fer retrocedir á aquells que ja havían donat senyals d' aproximars'hi.

El catalanisme de bon principi s' havia presentat y afermat com á partit nacional, reservant y aplasant tota acció política—ans de pensar en obrar precisa existiv—sa primera tasca era, donchs, la de refer la personalitat de Catalunya. A n' aquesta obra de reparació ó reconstrucció convidava molt legítimament á totas las bonas voluntats vinguessin de ahont vinguessin. En tant no 's tractava més que d' exhumar las llegendas y tradicions del passat, de restaurar y reanimar la llengua, de solidarisar á tots els catalans en el mateix sentiment de familia, aquesta especie de indivisió del catalanisme era possible.

Els diferents partits, ab una apariencia de bona fé, 's podían entendre y coaligar—mitjansant la mutua renuncia á sas miras particulars—davant de un interés comú temporal; no per aixó deixavan de subsistir y se 'ls sentia suficientment agitar-se y

PEP BULLANGA

DE DIJOUS A DIJOUS

QUÉ passa? Una cosa que no pot passar ó que costa molt d' empassar: una calor d' infern. Es á dir, la calor no passa, al contrari, 's queda, se 'ns arrapa al cos, ens crema las entranyas y 'ns escorra tot el such de l' economia. En quant á deixarnos escorreguts pot competir ab qualsevol ministre de Hisenda de la monarquia.

Naturalment que ab un temps aixís, no hi ha política possible. Tothom descansa pero ningú més que 'l govern, desde 'l instant en que las oposicions, per efecte de la nyonya que dona la temperatura, no poden menos que deixarlo en pau.

No obstant, en Sagasta repetint la cantada de cada estiu, manifesta que aprofitarà las imperiosas vacaciones pera reorganisar els serveys. Casi m' arribo á creure que al parlar de serveys se refereix á las criadas de casa seva... qu' en quant als serveys

públichs ja n' están ben be de arreglats en nom de Deu.

El de Tetuán treballa com un desesperat pera realisar la concentració; pero no se si per efecte de la calor, aquest all-y-oli se li nega.

Y 'l duch de Veragua fins ha arribat á incomodarse porque 'l fan quedar á Madrid, privantlo de anar á San Sebastián á presenciar la lidia de uns quants toros de la seva ganaderia.

Fora de aquests sucesos ja de sí prou interessants no recordo que passi res més.

¡Ah, sí... me 'n descuydava! Passa que 'l ministre de Hisenda ha topat ab el Banch d' Espanya. En Rodríguez estava empenyat en intervenir en las compras del or que per compte del Estat efectúa aquell establiment de crédito, y 'l Consell del Banch s' hi oposava resoltament, temerós sens dupte de que 'l ministre s' enterés de las fabulosas ganancias que realisa á expensas del Estat.

No obstant, es de creure que de una manera ó altre tot s' arreglará. No vanament el Banch es el descans del govern en els moments de apuros, que son casi tots els moments.

Aquí no hi ha més que un xay, qu' es el país: el govern l' aguanta y 'l Banch l' escorxa. ¿Per qué,

donchs, haurían de renyir, si 'ls interessos del un y del altre son idéntichs?

Está en vías de tramitació una reclamació colectiva dels empleats de ferrocarrils que 's preocupan de millorar la seva sort, sobradament infausta. Gracias á la ronyeria de las empresas treballan molt y guanyan poch, estant molts d' ells en perill de perdre la salut y fins la vida, y tots sens escepció exposats á contreure las responsabilitats més espantosas.

La major part de las sevas queixas no poden ser més fundadas. Tal vegada per aixó mateix las empresas deixarán de aténdrelas. Se figuran las empresas que per sortirse ab la seva els basta tenir vara alta ab els personatjes polítichs gubernamentals que figuran en els seus consells de administració. Pero si 'ls empleats al veures desatesos persisteixen en els propósitos que han anunciat de fer una huelga general, llavors las empresas sabrán lo qu' es bó y ho sabrá també 'l públich.

La vida moderna ab els carrils parats es totalment impossible. Forman com l' aparato circulatori del organisme dels pobles.

que li sortien del cap, amenssadors. Havía mort malehínt al mon y 'l mar de miseria que l'ofegava.....

Al cap de poch días l'apotecari va adonarse de que la medicina encare era damunt del taulell y ningú havia anat a recullir-la, y, parlant ab el seu dependent, va preguntarli si sabia ahont s'estava aquella dona que la havia feta fer, pera enviarli; perque, es lo que deya ell tot fregantse ab el mocador las ulleras d'or:

-Fos un específic podríam guardarlo. Pero aixó... també ho tindré de llensar....

JASCINTO CAPELLA

EL MATRIMONI

La senyora societat té l'afició divertida de fer tot lo de la vida ab nevia solemnitat.

Fa 'ls enterros ab bullanga, de un bateig ne fa una orgia y lo mes senzill cambia en ruidosa moixiganga; y lo mes individual y mes íntim que 's coneix, el casori, el converteix en espectáculo teatral, quan lo serio y decorós fora, en cassos com aquests, deixar els nuvis solets que s'arreglessin tots dos.

Pro ¿ella discreció? (Qu' es casí tot vol ferho ab aparato y ficarli en tot el nas que per desgracia... ni es xato.

Y aixís veyém per 'quests mons que quan se casan dos sérs els passeja pels carrers entre rengles de miróns com qui 'ls passa per baquetes, rebent dels mes perdularis escabrosos comentaris y bromas no sempre nefas.

Van á la iglesia, y allí s'hi abocan igual que feras moltas viudas y solteras que van á veure... y glatí, y com bonas fillas d'Eva ab grossera ó política fan una envejosa crítica dihenthi cada hū la seva: la una:—(¿Qué será felissal!

l'altra:—(¿Las joyas son falsasal! aquesta:—(¿Durá las calsal! aquella:—(Rebrá pallissal! tal:—(¿Uy, no es pas gayre guapat qual:—(¿Sembra molt gata maular!

Y no 's pert ni una paraula ni cap defecte s'escapa; mentre en lo mes recullit del cervell de aquella gent hi cova aquest pensament: Aquests dos... aquesta nit... Pensament que baixa al llabi traduhit en rialleta irónica, exacta com una crónica y coherente com un agravi; pensament que ab sos efusius el matrimoni rodeja de una atmósfera d'enveja tan carnal, que ofega als nuvis, puig fins quan el llas estret el mossén sol benehir, alló per la gent vol dir: ¡apa, noys, tireu al dret!

Y la Societat en lloch de evitar aixó ab prudencia ab grossera impertinencia mes llenya afegeix al foch, vestint la núvia de blanch; trajo que ab tot y ser mut sembla que á tots digui franch: ¿La veyeu?... demá... ¡cuquí!

Y la gent se 'ls mira y riu, ¡y qui sab moltas donzellas quins pensaments fan entre ellas sentint lo que 'l trajo diu! Y tothom els mortifica ab capa de fer tabola, fent cada broma que arbola y cada xiste que pica.

Y aixó aplaudeix y ho fomenta la familiar! (Fins la mare de la núvia, hi riu encare y 's mostra alegre y contental! ¡Oh! la familia es tan boba que apura tot el programa, fins que deixan á la dama á las portas de l'arcoba, y encare á molts convidats els causarà indignació, que pel ff de la funció, no 's venguin localitats!

Y á fer comedia els condemna y á contindre la passió, fins que ve 'l día solemne de celebrar la funció.

Programa: Iglesia á las nou, tech á l' hora senyalada, ballaruga á la vesprada, á las tres al llit y... prou.

Digueume, ¿qu' es mes decent, el que 'l foch d'amor l'arrastra y fa qualsevol desastre sense pensar en la gent, ó el que ab tota la patxorra tanca el cor ab pany y clau y lliure no 'l deixa corre fins que la gent li diu:—¡Au!

Si aixó es amor ¡malehínt sigal! Si aixó es moral ¡me fa fástich! ¡y es la Societat un cástich quan á tal farsa ens obliga!

¡Ja poden aná al dimoni ab la santetad, qu' espanta, la moral, el matrimoni, y l'ánima que 'ls aguantat!

METAMÓRFOSIS

EL GERMÁ DEL REY

A trossos vestit, despullats els peus camina á las palpas buscant un mossot ab que apayagarne la fam que pateix. Semblian dugas moras els seus dos uillets, per lo que brillejan estrellas del cel.

Fill de la desgracia nasqué en un burdell, desviat, sense esma abandonat creix. ¿Qué d'extrany tindria que al ser gran caygués en l'abim sens fondo que al home envileix? Si hi cau, pobra víctima, la severa llei sabrá castigarlo com á un delinquent.

Un día 'l vaig veure que, mitj somrihent, almoyna buscava com sempre, solet. Tal volta sarcástich, tal volta innocént, deya als que n'hi feyan: —¡Soch germá del rey!!

J. COSTA POMÉS

Un capítul del Evangeli

(ARREGLAT PER UN PARE ESCOLAPI)

LXIX

Ensenya 'l Senyor, que 'l humillat es la clau pera entrar en el regne del Cel. Explica 'l gran mal qu' es y quin cástich més gros mereix el peccat d'escándol. Proposa la parábola del P. Escolapi que, després d'escarrassar-se inculcant tota mena de sabidurías als noys petits, se veu vilment calumniat per la premsa llibertaria. Demuestra hont es la justa veritat y la verdadera justicia; y dona remeys de gran eficacia contra la impietat.

1.—Y després d'un grapat d'horas de caminar, Jesús va detenirse en el pich més alt de la més alta montanya.

2.—Al cap de poch s'hi apropiaren el deixebles dihent: ¿Quin será 'l més digne d'entrar en el regnat del Cel?

3.—Y cridant Jesús á un nen petitet, va posarlo al mitj de tothom.

4.—Y digué: En veritat vos dich que si no us torneu y no feu com els noys petitets, no entrareu en el regne celestial.

5.—Y el que tinga al seu cuidado á un noy en nom meu, á mí 'm tindrà.

6.—Y al qu'escandalitzi á un d'aquestos infants, qu' en mí creuhem, millor li será que li penjin una roda de molí al coll y 'l tirin al fons del mar mes profund.

7.—¡Ay, del mon, pels seus escándols! Perque natural y necessari es que vingan y n'hi hajin: mes ¡ay del que promogui l'escándol!

8.—Y com que la gent tenint ulls no hi veu, y tenint orellas no hi sent, vaig á parlarli per medi de la parábola.

9.—Vosaltres, donchs, escolteu bé la parábola del escándol.

10.—Hi havia un escolapi á qui li deyan Pare Romansos.

11.—Se dedicava á inculcar als noys las millors ensenyansas.

12.—Perque 'l Pare Romansos era un sacerdot cult y ademés immaculat.

13.—Pero esdevingué que 'l diable volguentse apoderar de la seva ánima, va bescantarlo calumniosament.

14.—Deya que 'l Pare Romansos ensenyava cosas lletjas als noys.

15.—Y que, ademés, els esperitava, ficantlos hi el dimoni dins dels seus tendres cossos.

16.—Y els heretjes publicans, llibertaris qu'estavan inspirats pel diable, feyan corre la bola del nen esperitat.

17.—Igual els diluvians demagogos, que cartejat s'havían ab Satanás, que també feyan rodolar la bola del nen esperitat.

18.—Lo mateix els liberals forasters, sense creencias ni respectes; també empenyan la bola del nen esperitat.

19.—Y els toca-campanas menja-capellans, que rebían instruccions del infern, hi ajudavan igualment á engroixir la bola del nen esperitat.

20.—De tal modo van ferla corre y tan falsa degué ser la caluniosa denuncia, que 'l Pare Romansos va ser portat á l'ombra, ab el conqué de no poder parlar ab ninguna persona decent.

21.—Els heretjes fundavan els seus atachs en la

Crit general

—¡¡¡Aparteu las criaturas!!!...

certificació d'un metje que havia vist el noy esperitat (?).

22.—Pero aquest doctor devia ser també un heretje molt gros, y ademés un ílts y un ignorant.

23.—Perque, jo vos dich en veritat y per la veritat: ¿Cóm podia saber si per allí hi havia passat cap dimoni?

24.—Si ell, el doctor publicitari hagués sigut algun cop esperitat, llavoras podía dir en veritat: Aquest cos de tendre criatura ha sigut esperitat.

25.—Y en veritat vos dich també que 'ls heretjes publicans volían justificar las sevas calumnias en las paraulas del tendre infant esperitat, que si esperitat era, no ho va ser pas pel dimoni sino per altra mena d'esperit.

26.—Per aixó, si algun cop jo vos he dit: De la boca dels nens petitets es d'hont ne surt sempre la veritat y l'alabansa perfecta: Si algun cop vos ho he dit aixó, no sabia io que 'm deya y me 'n desdich.

27.—Lo que si vos repetesch y no 'm cansaré de repetirvos es que: al qu'escandalitzi á un d'aquestos nens petitets, qu' en mí creuhem, millor li será que li penjin una roda de molí al coll y 'l tirin al fons del mar mes profund.

28.—Y jo vos dich, en veritat,—afegí Jesús—que 'ls únichs qu'escandalitzaren al noy de la parábola van ser els publicans y llibertaris.

29.—Perque si no hagués sigut per ells quiscun hauría callat prudentment y ningú n'hauría hagut esment. Y donchs d'aquí esdevingué l'escándol: de la púrria.

30.—Prudents van ésser, y mes que prudentes, prudentíssims els que portavan las noticias á la llar de las modestas familias.

31.—Piadosos van ésser, y mes que piadosos, piadosíssims els noticiers de l'aristocracia.

32.—Rahonats van mostrarse, y mes que rahonats rahonadíssims els morigerats hereus de casa l'Avi.

33.—Virtuosa y creyent, en fi, 's mostrá tota la gent de bé, que aixecant la veu y lluhint el sagell d'honradesa va honrar la Santa Mare Iglesia, la que 'ls n'estará eternament agrahida per tan piadosos exemple.

34.—A ells y sols á ells se degué la llibertat del Pare Romansos qui, al cap d'unas horas va eixir del estaro plé de santa unció y resignat, empero, mes trempat que un pèsol.

35.—Y aixís va demostrarse y proclamarse que 'l Pare Romansos era 'l varó mes sant y mes virtuos, ademés de ser el mes fervoros devot del cult de Sant Joseph de Calasanz.

36.—Y continuá Jesús: Penseu y en veritat vos ho dich que tot quant haveru fet ó fareu á un d'aquestos nens petitets, á mí 'm ho haveru fet ó fareu.

37.—Y si la vostra má, ó el vostre peu ó un membre qualsevol vos escandalitza, tallewose'l; que val mes no tenir má, ni peu, ni membre, antes que tenirne y amar al infern.

38.—Siga l'antorxa del vostre cos, el vostre propi ull; que el vostre ull siga senzill, y tot el vostre cos será lluminós.

39.—Mes no badeu ni us adormiu, que si 'l pare de familia sapigués que hi ha d'anar el lladre, vetllaria sens dupte y no deixaria que li minessin la casa.

40.—Y tot seguit afegí Jesús: Serps verinosas, rassa de viboras! ¿Cóm ho fareu per escaparvos del judici de la Gehenna?

41.—Y sentint aixó, tota la gent se maravillava de sa doctrina.

Pel traslado

JOAQUIM AYMAMI

(Ab permis de Sant Mateu).

L'alegria dels perdigots

—¡Viscal! ¡Ja 'l tenim á dins!

Un cigró negre crida l'atenció perquè en cada sach apenas se 'n hi troba un.
 Però avuy, de creus—es un fet públich—qui no 'n té es perquè no 'n vol. Un dia perquè han pujat els fusionistas y volen obsequiar als seus ab poch gas-to, un altre perquè s' han enfilat els conservadors y consideran que també 'ls seus mereixen una recom-pensa que no costi gayre, s' ha fet de las creus tal us y tal abús, que sense exageració pot dirse que no hi ha avuy levita, jaqué ni americana que no lluei-xi més condecoracions que botóns.
 Els cigrons negres del sach s' han multiplicat de tal modo, qu' hem arribat ja á considerar com una rareza el trobar-n'hi un de blanch.
 Ab molta rahó ho deya una vegada un polítich que 's feu célebre al quedarse á honesta distancia de la monarquía.
 —Veig per tot arreu tanta y tanta gent carregada de condecoracions, que crech que avuy lo serio, lo verdaderament distingit, es no tenirne cap.

Però hay más, señores, hay más. Si ridícula y arle-quinésca es la forma com se reparteixen las creus nacionals entre la gent que 'n podriam dir de casa, mil vegades més ho resulta el cambi que d' ellas sol ferse entre las nacions que 's dihen amigas.
 Exemple—y aquí es ahont volia venir á parar—lo que acaba de succehir ab la vinguda á Espanya d' un príncep japonés, portador d' un biombo y va ris regalos per una coneguda familia que avuy estiuheja á Miramar.
 Arriba el senyor Komatsu—aixís s' anomena l' aludit príncep—á San Sebastián, y cumplerts els encàrchs oficials que 'l seu soberá s' havia dignat donarli, té ab el nostre ministre d' Estat l' obligada entrevista.

Naturalment, el duch d' Almodóvar va preguntar-li per la salut del Mikado, per l' estat dels negocis al Japó y pel aspecte de las cullitas.
 —Gracias al Sol—respongué en Komatsu—aném tirant... y baldant á contribucions al nostre poble.
 —Es mansa aquella gent?
 —No tant com la d' aquí, pero de todas maneras se deixa pelar ab bastanta paciencia.
 Agotat aquest tema de conversació, el duch considerá arribat el moment de fer l' home, y obrint la gran caixa de las condecoracions, la presentá al príncep.
 —Aquí teniu la parada—va dirli.—Triheu y remenen, y quedeuvs d' aquestas penjarellas la que més góig us fassi.
 —Y ara!—exclamá 'l senyor Komatsu, fent quatre posturas.—¿Per qué us heu desdinerat d' aquest modo?... No vull que per mi feu disbauxas.
 —Es una costum—digué l' elegant duch, colcant al pit del japonés no sé quína placa.—A todas las personas d' una mica de representació els ne doném una. Y en proba d' aixó—va anyadir, comensant á treure de la caixa creus y més creus,—¿quánts son els individus que venen ab vos?
 —Vinticinch.
 —Pues aquí teniu vinticinch condecoracions: una per cada hu.—
 Y mentres el príncep, encantat de tanta esplendí-dés, recullía las creus, el ministre d' Estat li digué ab molta finura:
 —Ara espero que 'ns entregareu las vostras.
 —¿Quínas?
 —Las condecoracions del Japó que induptable-ment deven haver portat per nosaltres.
 El príncep, qu' habitualment está groch, va tor-narse vert.
 —Heu de dispensarme, duch, pero confesso que no hi he pensat.
 —¿Quína desgracia!
 —No us alarmen, que no hem perdtut res. Doneu-me una llista de las personas que siguin del vostre agrado, y tan bon punt arribi á Tokio, us envío las corresponents creus ab el primer vapor.—
 El duch d' Almodóvar, encare que una mica con-trariat perquè aquell vespre pensava ja estrenar la seva, va fer la llista de las creus que 's necessitan y 'ls dos personatjes se despediren prodigantse mú-tuas probas d' afecte.

Y vels'hi aquí de quína manera més senzilla, per la fútil rahó d' haver vingut á Espanya un príncep japonés, una pila d' homes grochs lluhirán, sense sapiguer per qué, la placa de Carlos III ó d' Isabel la Católica, y una infinitat d' homes blanchs rum-bejarán, pel mateix poderós motiu, la creu del Dra-gó Blan ó de la Crissantema Morada.
 ¿Pot demostrarse d' un modo més eloqüent l' alt significat de las condecoracions?
 FANTASTICH

AHIR Y AVUY

Quan algun criminal buscava assilo á dintre d' una Iglesia ja estava lliure perquè la justícia respectuosament tornava enrera.
 Avuy un criminal per quedá impune no cal que 's figui al temple; ja 'n hi ha prou ab que vesteixi un hábit y res haurá de témer.
 D. R.

REPICHIS
 UOSAN que 'n Sagasta té l' propósit de tornar á amoiar de nou á 'n en Canalejas, oferintli no sé quínas compensacions á cambi de la seva benevolencia passiva.
 No creyém que l' ex-ministre de-mócrata 's presti á un joch tan in-digne com perjudicial per ell mateix.
 Amoiantlo, amoiantlo l' home del tupé fará molt capús de anarli arrancant todas las plumas perquè no pugués volar may més. Y á tot pollastre plomat, ja se sab lo que li toca: la cassola.
 El noy gran del rey de las húngaras anava mon-

tat en un automòvil y va volcar, destrossantse no ell, l' automòvil.
 De todas maneras aixó es un avís del cel.
 A 'n ell qu' es tant de la crosta ¿qui 'l fa emboli-car ab els progressos de la civilitació?
 ¿Se recordan dels datos resultants de la inscrip-ció de las ordres religiosas?
 Se va dir que hi havia unas 40,000 monjas y uns 10,000 frares.
 Donchs be; ara resulta que de frares se 'n han trobat 2,000 més que no s' havían indicat en el re-gistre de la inscripció.
 ¿Aixó 'ls sorprén? Ca: no hi ha que admirarse'n.
 De frares, com d' escarbats, jels que anirían sor-tínt, si hi hagués medi de ficar teyas encesas dintre de las carboneras!

Sembla que algúns clericals, empenyats en com-pensar al pare Román de las grans amarguras que ha sufert, projectan gestionar que li sigui concedida una distinció honorífica.
 De moment la que sembla que 'ls hi fa més pesa es la gran creu de la nova ordre de D. Alfonso XII.
 Una allocució breu y de gran oportunitat que s' hauria de fixar en tots els sitis públichs:
 «Pares: obríu l' ull, y procureu presservar el de vestres tendres infants.»
 A Nova York un millonari va tenir l' humorada de obsequiar als seus amichs á un espléndit ban-quet presidit per un mico sabi de la seva propietat.
 Ab aixó s' entretenen els que posseheixen milións de dollars, en aquest temps en que se suman per mil-lions els sers humans que careixen de lo necessari.
 Si l' home, com diuen algúns, descendeix del mico, s' haurá de reconeixer que hi ha millonaris com els de Nova York que fan tot lo possible per tornar'hi.
 Puig molt haurá sigut que de tal banquet no 'n hagin sortit tots monas.

En una iglesia de Londres se celebrava una festa religiosa presidida per la reyna, quan se va despen-dre de la volta una pedra de 100 kilos de pes, que matá á una dona y 'n ferí vuit més, de las quals quatre están molt graves.
 Se dirá que la iglesia de Londres era protestant; pero com en las católicas tot sovint ocorren des-gracias per l' istil ¿qué pensarem de la Providencia?

Copio de La Perdiu:
 «Trobanse l' Eminentíssim senyor Cardenal Ca-sañias á Pedralbes, tingué noticia del regoneixement judicial de la complerta ignocencia del Rvent. P. Escolapi Romá Soler, y desseguida visitá als PP. Escolapis de Sarriá pera férloshi las més carinyosas ma-nifestacions y pera protestar de las injurias de tots aquets días. Ahir, diumenge, al retornar á la capital visitá als de Sant Antoni, estant ab ells el Reverent P. injuriat, á qui l' Eminentíssim senyor Cardenal va tributarli paraulas de consol y de afecte.»
 May ab més rahó podrá dirse ab el refrán de la terra: «Den els cria y ells s' ajuntan.»

Llegeixo en un telegrama de San Sebastián:
 «El rey ha fet avuy exercicis de tiro al blanch ab una escopeta de vent, porque 'l fum de la pólvora 'l fa estussegar.»
 Aixó ray. Sempre quedan aquellas célebres pasti-llas del anunci: «Si toseis, tomeis, etc , etc.»

Una opinió de La Epoca, doctora en dret monár-quich:
 «El rey té á Espanya dret á exigir que 'ls seus ministres no posin obstacle á la seva voluntat.»
 Pero ¿y la Constitució del Estat?
 Bonich blanch per una escopeta de vent, ¿no es veritat Sr. Sagasta? El gran qué es que 'l tirador no estussegui.

El Sr. Baró podrá ser un desagratit ab els llibe-rals que avants el tenían per seu; pero ningú podrá taxarlo de tal ab els clericals que avuy dispoan d' ell en cos y ánima.
 La furibunda diatriba que ha disparat desde 'l Brusi contra l' opinió y la premsa liberal, per ha-ver acullit la formal denuncia de que va ser objecte el pare Román, es l' obra, avants que tot, de un es-perit tan independent, que á sou del decá de la premsa, defensa avuy ideas que avants anatemi-sava, y á sou també, exerceix el professorat en un collegi d' escolapios, com si sigués un escolapi de levita.
 Ja veuhem si 'n té de autoritat la seva desfregada diatriba.
 El Sr. Baró no es com la fera de la clerofobia que fica 'l braciello en el femer de la calumnia: es senzillament el blanch colomet que introduheix el bech en el cabasset de las vessas.
 ¡Pobre home!

Veyent pel carré á don Práxedes, vaig cridarli:—¡Lliberal!, y ¿creuriau que 'l gran sátropa ni sisquera 's va girar?

Avuy ha entrat una monja al convent del Sagrat Cor: obra l' «Llibre de la Vida» y apunta: Una defunció.

Quan hi tenia oratori, sempre á casa hi queyan llamps: vaig posarhi un pararrayos, y ara may me 'n hi cau cap.

¿Qué diuen, senyor Sagasta?

¿Que fa heren á 'n en Moret? Mentre 'ns dongui la Legítima, no hi tenim inconvenient.
 Aureneta que vens del África, parla'm ab sinceritat, ¿hònt n' has vist mes de salvatjes, aquí á Espanya ó allá baix?

Busco un ofici pel noy, y no trobo re á propósit: no sé si ferlo ser frare, ó polítich ó actor cómic.

Per olor dolça, la ruda; per elegancia, un bastaix; per mo ielo de pureza, cap com el padre Román.

A la porta d' un collegi un escolapi cantava: —Si 'ls noys siguessin callats, ¿daria gust fer de padre!

Diuen qu' en certas escolas, en la part gramatical, un dels verbs que mes ensenyan es el verb flaminejar.

La instrucció dels escolapios es tan extensa qu' espanta: fins sembla qu' ensenyan cosas que no son en el programa.

Gran centro de educaci6n, diu d' un collegi al portal. ¡Ay senyor! ¡Ves avuy día de qué 'n diuen educar!

El Román no ha fet cap mal, el Román es un sér cándido, el Román es ignocent, el Román... Vaja, román... sos.

La xicota va á las Úrsulas, el xicotet als daixonas...

¡Ja veyeu quánta trageria per una familia sola!
 L' opinió no 'ns intimida ni 'ls periódichs ens espantan: hi tiraré terra á sobre, y aquí no ha pasado nada.

¿Vas á estudi als Escolapios? Pues espavilat, baylet: quan el mestre 't cridi á solas pren la gorra y ¡fuig corrent!

L. WAT

L' aliança de dos bellas arts. Se presenta un jove á casa de un pintor de parets, en demanda de colocació.
 —M' han dit que necessitava un fadrí.
 —En efecte. ¿Y qué pintas tú?
 —Parets... portas... en ff, tot lo que s' ofereixi.
 —Está molt bé. ¿Y qué 't agrada mes cantar? ¿Valsos ó óperas?
 —Si vol que li digui la veritat, las óperas m' agradan més... sempre tenen una música mes elevada y de mes bon gust que no las pessas de sarsuela.
 —Donchs, no 'm convens pas.
 —¿Y qué té que veure la música ab la pintura?
 —¿Aixó no sabs? La música y la pintura, tal com se treballa ab mí, son dos arts germanas. Al compás de la música 's fa corre la bronja, y ab tonadas de sarsuela sempre 's gasta mes brillo que ab las ganserías de las óperas.
 Un fulano parla dels fills que té un seu amich que son un modelo de lletjesa.
 —Com hi ha mon—diu—no entench com poden ferse unas criaturas tan lletjas.
 A lo qual contesta un que l' está escoltant:
 —No trobo que tingui aixó res de particular. Ge-neralment las criaturas se fabrican á las foscas.

Ab tota franquesa

—¿Veuhem aixó que porto á cada costat? Donchs d' aixó, nosaltres solém dirne nebodas.

Un transeunt s'acosta a un senyor que transita per la Rambla, y l' detura preguntantli ab molt misteri:

—¿Que per casualitat ha perdut el porta monedas? El senyor se fica la mà a la butxaca ab cert temor tremolós, y diu trayentse'l:
—No, senyor; moltes gracies: el tinch aquí.
Llavors el transeunt li diu:
—Está molt bé... Y ara: ¿podria ferme 'l favor de donarme una pesseta?

L' agonia de un avaro.
El metje diu dirigintse a la muller del moribundo:

—Ahir vaig manar que se li posessin una dotzena de sangoneras. ¿S' ha fet?
—Sí, senyor—respon la dona.—ho varem intentar; pero no varem voler enganxarse.
L' avaro fa un esforç suprem, dihent ab veu casi imperceptible:
—Donchs que no 's paguin.
Y fa una extremitat, s' estira tan llarch com es, y queda mort.

En un teatro de un poble se representava un drama en el qual hi figurava 'l rey D. Fernando 'l Catòlich, paper mut y que per consegüent se confiava a un comparsa.

Un patje l' anuncia:
—«Señores, el rey!»
Compareix el comparsa y un espectador desde 'l galliner exclama ab veu alta:
—«¡Vaya un rey, que 'm deu dos pelas!»

Del natural.
Son altas horas de la nit y passa un borratxo fent tantinas per l' acera.

Un transeunt que va distret topa ab ell y 'l borratxo exclama:
—«Vaja, home, no cal que 'm donguin empentas que ja cauré jo sol.»

Una nena de set anys, un jorn d' aquesta Quaresma, la van fé aná a confessar ab el Pare Berrugetas.
—Digas, noya.—li va dir el mossen, ab veu baixeta, —cúyta, digas la veritat: ¿has fet coses deshonestas?—
No comprenent el sentit d' una tan gran imprudencia, ni un sol mot va contestar aquell ángel de puresa; pro ab tal pregunta pensant, al arribá a casa seva,
—Mamá,—tot seguit va dir,—¿qué son coses deshonestas?

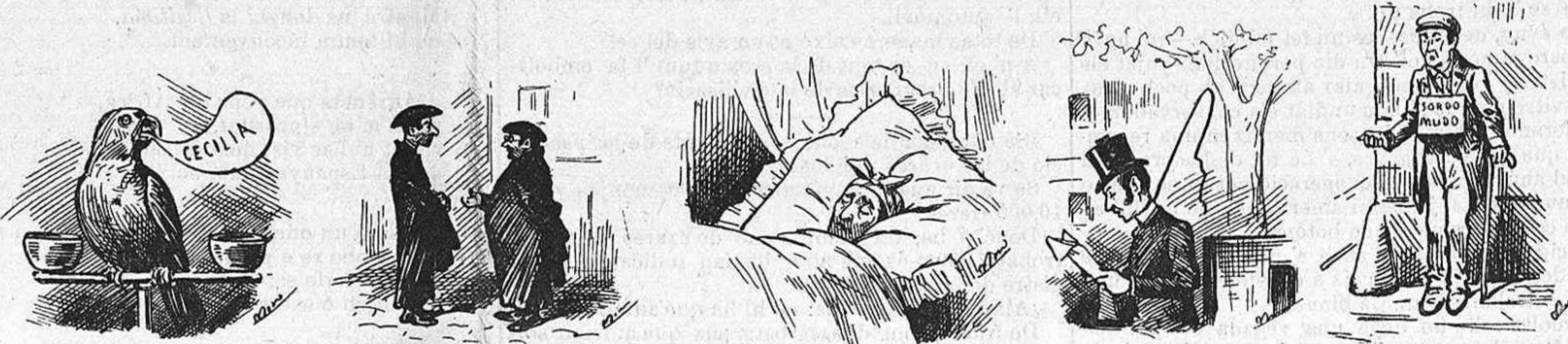
Nostre Bisbe Cardenal en son cotxe 's passejava, aquell dilluns qu' esclatava el trist paro general.
Un grupo anárquich que 'l véu li rodeja 'l carruatje y un vell li diu: —«Mal viatje! ¡Fassi 'l favor d' aná a peu!»
Mes ell, ab el bras alsat, al grupo va benehí fent al punt el seu camí dins dels cotxe tot tibet.
Y un jove dels aixerits,

Un que ho entén

—Toqué el dos cap a un' altra part!... Aquí ja m' han vist el llibre de text.

L' enfermetat reynant

—«La Cecilia, la Cecilia, la Cecilia!...» —«¿Ja ha vist aixó de la Cecilia?» —«¡Ay carám de Cecilia!» —«Veyám qué porta de la Cecilia.» (Per senyas:—) «¡Dimontri de Cecilia!»

—«A ver qué dirán hoy de la Cecilia.» —«...con las últimas declaraciones de la Cecilia!...» —«Lo qu' es per mí, aqueta Cecilia...» —«¡Quin caballot, la tal Cecilia!» —«M' hauria agradat véurela a la Cecilia.»

—«¿Qué se sab de la Cecilia?» —«¡Ditxosa Cecilia!» —«¡La vivor! ¡la vivor!» —«¡Mes viu!» —«¿Qué hi ha de nou de la Cecilia?»

que no té res de monárquich, va dir als del grupo anárquich: —«¡Sou uns beneyts-benehíts!»

Una beata danyina de la Caritat Cristiana, visitá de mala gana a una malalta fadrina. Y encare que molt patia y volia descansar cridant fort li preguntá si era «*chija de Maria*».
La noya, qu' es filla bona d' un obrer republicá, ni un trist mot va contestá a n' aquella mala dona. Pro al punt respongué 'l seu pare: «¡Aixó es una manganilla; puig ja sab vosté qu' es filla de son pare y de sa mare!»

Als anárquichs mes sensats molts cops sentiréu a dir qu' en el mon s' han d' abolir els generals y els soldats; pero jo no 'n faig cabal; puig als amichs y als contraris diuhen qu' ells son partidaris de fé un paro... general.

—«Lo sant que té don Albert ¡ha fet un miracle gros!»
—«¡Vaja! Jo crech senyó Ambrós, que aixó que ara diu no es cert.»
—«Sí, senyor; li dich formal: era un sant Pau dels mes grossos; ha caygut, s' ha fet a trossos... ¡y no s' ha fet gens de mal!»

El beato senyor Tort perque sab que jo no reso y sants de fusta no beso, diu que jo may tindrè sort. Y ell tanta sort ha tingut que may ha pogut dur capa, té dolor, casi no hi papa y es coix, manco y geperut.

Al sortir de la funció d' un teatro, l' altre dia, un senyó a un noy empenyía fentli mal, sens compassió, fins que 'l noy, qu' es bastant gran, li va dí ab molta finura:
—«Escolti: ¿qué per ventura, es vosté 'l pare Román?»
—«¿Per qué 'm dius aixó, pastera?»
—«El senyó ab rabia exclamá, y 'l noy li va contestá: —Perque m' empeny per darrera.»

FRANCISCO LLENAS

Á LO INSERTAT EN EL PENULTIM NÚMERO
1.ª XARADA.—Te-o-do-ro.
2.ª ANAGRAMA.—Cabra—Barca.

- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Els Jochs Florals de Camprosa.
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Román.
- 5.ª GEROGLÍFICH.—Ensoñats.

Han endevinat totes ó part de las solucions del número passat els caballers: Un professor-músich de l' Ajuntament, Cotorrita, Barbas Tristas, Múscus, Manolo Fideñas, Adolfo Ibern, Noy de las mostras, A. Mercader Martí, Antoni Parera, Alfredo Font y Laell Llav.

ENDEVINALLAS

XARADA
Una dos hu m' ha extranyat saber que 's prima-tercera ab el meu amich Parera la noya gran de 'n Conrat.
Fins avuy no m' he enterat ab tot y ser concurrent a la hu-tres y confident dels secrets de la minyona, que té una total molt mona per la nit del casament.
J. COSTA POMÉS

MUDANSA
A la Rambla de las Flors, vaig comprar una total y una tot d' or y coral, per la tot de la Dolors.
ANTONI FELIU

TRENCA-CLOSCAS
ANDREA BERRULI
SALT

Formar ab aquestas lletres el títol d' una xistosa pessa catalana.

ROSIÑOL LLAUNÉ
LOGOGRIFO NUMÉRICH
1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Poble catalá.
4 5 9 2 4 5 1 2.—Nom d' home.
1 7 9 5 8 8 7.—Carrer de Barcelona.
6 7 4 7 8 9.—>>>
6 2 1 5 9.—>>>
9 2 4 5.—>>>
7 8 2.—>>>
7 9.—Animal.
1.—Consonant.

GEROGLÍFICH
LO
TINYA VA
V.
AR VI
VA
A
IIII
SASLOTA Y LLAURAYA?

CORRESPONDENCIA

Caballers: Un animal com ells, P. Virgili, Esteba Gema, Tomás Torrent, Vicent, Pepet Xuriguera, Dos republicans tarragonins, Aniceto Rof de Sans, Ll. Figuerola de Sans, Aritu Aritu, Pau Saldragas Cotorrita Barbas Tristas, Joseph Masip, Antoni T. G., Salvador Roig, Esteba Sanfeliu y Bou, J. F. y S., Miquel Pou y Román Lojup, Amadeo Fortuny y Manuel Gall: No es possible.

Caballers: Ramoneta Orgullosa, Antoni Feliu, Jaume Cansalada de Reus, A. Ribas Ll., Miquel Panada y Joseph Gorina R.: Casi que sí.

Caballers: A. Doria: Rebut y gracies.—Nas Gros: No 'ns satisfan ni las traduccions, ni 'ls originals.—Q. Malleu: Entra en cartera y veurém quan hi hagi ocasió.—Versayre Vilassanench: Tan el vers com la prosa valen ben poca cosa.—Siul Moreuigif: Aixó no son versos, aixó son butifarretas ab triquisis.—Antoni Piera Cortés: Aprengui d' escriure y després deixi corre 'l fer versos.

—L. Figuerola de Sans: Son fluijissims.—Antoni de Masanas: S' aprofitarán per una cosa ó altra.—C. G. Redembach: ¿Sab qu' es el metro? ¿No? ¿Y 'l ortografia? ¿Tampoch?—F. Palau: Es defectuosa y deforme.—F. Mas Abril: Estaré al tanto perque no 's repeteixi.—F. Llenas: No sé si haurán arribat a temps; y gracies.

—Salvi Bagues Camps: Aixó es mes fúnebre que *Els Segadors*.—M. Serra de Gracia: Dolent.—Lluís Duo: ¿Vosté ha llegit may cap sonet? Donchs ¿quina culpa hi tenim nosaltres?—E. Zulueta: Sí, senyor, hi ha tants errors que no pot agafars per enloch.—J. Samoht. *Contestas y afectas* consonan? Sí, com *rosas y esbarginias*.—Genaro: Y vingan dibuixants! Vaji fent, vaji fent...—Noy de cal Tino: Si no s' esguerra, vosté será una bonica esperansa literaria.—Esteve Obras y París: De pitjors n' havém llesat a la panera.—M. Garcia: Aixó del pató es una mica discutible.—M. D. B.: L' epigrama es curt de gambals.—F. N. E. Mata vicaris: Lo que diu es l' Evangeli. Pero está molt mal dit.—Andresito: No va del tot mal.—R. del C.: Els dos van bé y 's publicarán quan els arribi l' hora.—G. P. R.: No está malament, pero podria estar millor.—Itram Tama: No estém per espurnas.—A. Cantallops: Es un tant descuidada.—Un mut: Ja enrahona massa.—XXX: Donchs miri, en prosa li passa lo mateix. Las garrafaladas ortográficas hi son a centenars.—Pandereta y Castanyolas: Si no passa l' oportunitat es fácil que 's publiqui.—Viola: Ja ho havém desarrolat a *La Esquilla*.—A. Ribas Ll.: Els cantars son débils de constitució.—I. Ravalez: Anirá, si 'ns preném la molestia de retocarla.—J. P. C.: Rebut y gracies.—Ruy de Gorch: Idem idem.—J. C. P.: Alló de la *amistat* resulta molt particular, molt íntim; lo altre, veurém.—Cupido: Es d' una estravagancia simpática, pero la forma no está a l' altura.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª